

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/44/2023
Identifikačné číslo spisu:	3517203013
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3517203013.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu K.L.K. spol. s r. o., Kočovce 916 31, IČO: 31 437 656, zastúpeného Mgr. Miroslavom Jurikom, advokátom, A. Sládkoviča 5, Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanému družstvu Farma Beckov, družstvo, Beckov 916 38, IČO: 31 431 607, zastúpeného advokátskou kanceláriou HSP & Partners, advokátní kancelár v.o.s., Vodičkova 710/31, Nové Město, Praha 1, Česká republika, o zaplatenie 18 332,94 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 9Cb/36/2017, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/41/2022-253 zo dňa 30. júna 2022, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/41/2022-253 zo dňa 30. júna 2022 z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 8Cob/41/2022-253 zo dňa 30. júna 2022 odvolanie žalovaného odmietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. Odvolací súd uviedol, že z obsahu spisu zistil, že žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal dňa 28. júla 2021, teda v zákonnej lehote na odvolanie podanie nazvané ako „Odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom zo dňa 09.07.2021 sp. zn. 9Cb/36/2017-2017 v jeho celom rozsahu“, avšak toto podanie nespĺňalo zákonné náležitosti riadneho odvolania v zmysle § 363 CSP, neboli v ňom uvedené odvolacie dôvody ani odvolací návrh. Odvolanie žalovaný doplnil až podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 25. augusta 2021, pričom toto obsahovalo úplné odvolanie s odvolacími dôvodmi a odvolacím návrhom. Žalovaný v odvolaní a ani do uplynutia lehoty na podanie odvolania neuviedol, z akých dôvodov považuje ním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny, teda v čom vidí nesprávnosť napadnutého rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie.

2. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na závery vyslovené v rozhodnutí Krajského súdu v

Bratislave sp. zn. 10Co/208/2017 zo dňa 31. júla 2019, v ktorom v obdobnej veci dospel k záveru že: „Podané tzv. blanketové odvolanie žalobkyne v predmetnej veci nespĺňa náležitosti riadneho odvolania podľa ust. § 363 CSP, keďže i keď je z neho zrejmé, že smeruje proti rozsudku súdu prvej inštancie, a že žalobkyňa predmetné rozhodnutie napáda v celom rozsahu, úplne v ňom absentujú odvolacie dôvody, ktoré sú obligatórnou náležitosťou každého odvolania. Ďalšiu obligatórnú náležitosť odvolania (odvolací návrh), ktorá je však odstrániteľnou vadou odvolania (a na doplnenie ktorej je súd prvej inštancie povinný odvolateľa vyzvať) žalobkyňa doplnila podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 27. marca 2017, ktorým zároveň doplnila po uplynutí odvolacej lehoty aj odvolacie dôvody. Žalobkyňa v odvolaní a ani do uplynutia lehoty na podanie odvolania neuviedla, z akých dôvodov považuje napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za nesprávny, teda v čom konkrétnom vidí nesprávnosť napadnutého rozhodnutia alebo postupu súdu prvej inštancie. Krajský súd v Bratislave konštatoval, že žalobkyňa v odvolaní a ani do uplynutia lehoty na podanie odvolania neuviedla žiadne odvolacie dôvody, vymedzené v ust. § 365 ods. 1 CSP. Následne zdôraznil, že na doplnenie odvolacích dôvodov súd prvej inštancie odvolateľa nikdy nevyzýva, a to ani vtedy, ak odvolanie neobsahuje žiadny odvolací dôvod. Absenciu odvolacích dôvodov v odvolaní je potrebné posúdiť ako odstrániteľnú vadu odvolania, avšak len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 365 ods. 3 CSP), po uplynutí odvolacej lehoty je už takáto vada odvolania vadou neodstrániteľnou, pretože dopĺňať odvolacie dôvody je možné len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Pokiaľ odvolanie po uplynutí odvolacej lehoty neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod, a tento nemožno z obsahu odvolania ani vyvodiť, čo je aj prípad prejednávanej veci, odvolací súd odvolanie bez ďalšieho odmietne, keďže absencia relevantného odvolacieho dôvodu je vadou odvolania, pre ktorú nemožno v odvolacom konaní pokračovať. V posudzovanej veci žalobkyňa doplnila odvolacie dôvody v rozpore s ustanovením § 365 ods. 3 CSP až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, a keďže ustanovenie § 365 ods. 3 CSP striktné stanovuje, že odvolacie dôvody možno dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, na ich doplnenie žalobkyňou viac ako mesiac po uplynutí odvolacej lehoty nemohol odvolací súd prihliadnuť.“ Tento záver si odvolací súd plne osvojil a aplikoval ho na prejednávanú vec.

3. Odvolací súd ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) sp. zn. 6Cdo/175/2017 zo dňa 27. februára 2018, v ktorom najvyšší súd posudzoval obdobnú situáciu blanketového odvolania neobsahujúceho žiadne odvolacie dôvody, pričom odvolanie bolo doplnené o odvolacie dôvody až po uplynutí odvolacej lehoty, uviedol, že uvádzané rozhodnutie zjavne riešilo extrémnu situáciu, keď v lehote na podanie odvolania bolo „zahlasené“ odvolanie, v ktorom odvolateľka uviedla, že jej právny zástupca je práceneschopný a hospitalizovaný v nemocnici z dôvodu kardiologického chirurgického zákroku.

3.1. Uviedol, že ustanovenie § 365 ods. 3 CSP o možnosti meniť a dopĺňať odvolacie dôvody len do uplynutia lehoty na podanie odvolania nie je možné aplikovať, keďže dopadá len na stav, kedy odvolacie dôvody obsahuje, a nie na stav, kedy odvolanie neobsahuje žiadne odvolacie dôvody. Tento svoj názor podporil argumentom, že je potrebné rozlišovať medzi dopĺňaním odvolacích dôvodov v zmysle § 365 ods. 3 CSP a dopĺňaním odvolania o chýbajúce náležitosti v zmysle § 373 ods. 1 CSP, pričom odvolateľ môže z vlastnej iniciatívy odstrániť vady svojho odvolania spočívajúce v absencii odvolacích dôvodov aj po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

3.2. Odvolací súd vo vzťahu k uvedenému rozhodnutiu ďalej uviedol, že v predmetnej veci postupoval najvyšší súd v súlade s judikátúrou vzťahujúcou sa na posudzovanie odstraňovania väd odvolania za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016), ktorá v súčasnosti nie je použiteľná, pretože jednotlivé ustanovenia CSP sú iného znenia. Ustanovenie § 373 ods. 1 CSP stanovuje, že ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov. Z uvedeného ustanovenia teda vyplýva povinnosť súdu prvej inštancie vyzvať odvolateľa, ktorý podal vadné odvolanie na doplnenie chýbajúcich náležitostí odvolania, okrem odvolacích dôvodov, na doplnenie ktorých nevyzýva. Druhú vetu ustanovenia § 373 ods. 1 CSP je potrebné podľa odvolacieho súdu vykladať v kontexte a vzájomnej súvislosti s ustanovením § 365 ods. 3 CSP tak, že súd nikdy nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov, pretože ich po uplynutí lehoty na

podanie odvolania ani nie je možné doplniť. Z uvedeného vyplýva, že odvolateľ síce nemusí uviesť odvolacie dôvody, teda dôvody, pre ktoré napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie, vo včas podanom blanketovom odvolaní a môže ich doplniť aj neskôr (bez vyzývania súdom), avšak len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, ktorá je ustanovená v § 362 ods. 1 veta prvá CSP.

4. Odvolací súd v ďalšom poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/119/2018 zo dňa 26. júna 2018, v ktorom postupoval procesne rovnako s rovnakým právnym odôvodnením. Taktiež na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 90/2019 zo dňa 5. novembra 2019 v ktorom ústavný súd posudzoval otázku chýbajúcej náležitosti odvolania, ktorá spočívala v absencii konkretizácie odvolacieho dôvodu, teda takého, ktoré len všeobecne vymenúva dôvody odvolania uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 CSP bez akejkoľvek konkretizácie, t. j. v čom vidí konanie súdu prvej inštancie za nesprávne. V nadväznosti na uvedené rozhodnutia odvolací súd dôvodil, že ústavný súd nerozlišoval medzi tzv. blanketovým odvolaním a uvedením len všeobecných odvolacích dôvodov, keď zastal názor, že relevantná právna úprava neumožňuje súdu vyzvať stranu sporu na doplnenie chýbajúcej náležitosti odvolania spočívajúcej v absencii konkretizácie odvolacieho dôvodu.

Dovolanie žalovaného

5. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vzhliadol v nesprávnom procesnom postupe súdu, ktorým mu bolo znemožnené, aby realizoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP]. Dovolateľ nesprávny procesný postup odvolacieho súdu vzhliadol v tom že:

- a) odvolací súd nesprávne aplikoval procesné normy upravujúce odvolacie konanie,
- b) odvolací súd sa nedôvodne a neprípustným spôsobom odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- c) odvolací súd na daný prípad aplikoval nesprávnu judikatúru.

6. V prvej dovolacej námietke uviedol, že odvolanie je špeciálnym druhom podania, ktoré musí spĺňať všeobecné náležitosti podania, ako aj špeciálne, ak tak právny predpis upravuje. Pokiaľ ho podanie neobsahuje, súd vyzve stranu konania na jeho doplnenie. Pokiaľ však chýbajú odvolacie dôvody, súd na ich doplnenie nevyzýva. Odvolacími dôvodmi môžu byť iba tie, ktoré upravuje ustanovenie § 365 ods. 1 a 2 CSP, pričom odvolacie dôvody a dôkazy k ich preukázaniu je možné meniť a dopĺňovať iba do uplynutia lehoty na podanie odvolania. S poukazom na uvedené je názoru, že pokiaľ v odvolaní nie sú uvedené odvolacie dôvody, jedná sa o odstrániteľnú vadu odvolania, pričom súd však na opravu, resp. doplnenie dôvodov nevyzýva a odvolateľ môže tento nedostatok odvolania zhojiť vlastnou iniciatívou. Dovolateľ uviedol, že tento nedostatok zhojil podaním zo dňa 23. augusta 2021 po ktorom neobdržal zo súdu žiadnu výzvu smerujúcu k odstráneniu nedostatkov odvolania. Uviedol, že odstraňovanie vád podania v zmysle dopĺňovania chýbajúcich náležitostí podľa § 373 ods. 1 CSP je potrebné odlišovať od zmeny a doplnenia odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 3 CSP pri bezvadnom odvolaní, na ktoré sa vzťahuje koncentračná lehota. Odvolanie žalovaného zo dňa 21. júla 2021 bolo vadné v tom smere, že neobsahovalo odvolacie dôvody, a preto nebolo možné do zhojenia tejto vady dňa 23. augusta 2021 meniť alebo dopĺňať dôvody odvolania. Po jeho doplnení nebol dôvod aplikovať § 365 ods. 3 CSP vo vzťahu k odstraňovaniu vád odvolania.

7. V súvislosti s druhou dovolacou námietkou týkajúcou sa odchýlenia od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu poukázal na názor najvyššieho súdu vyjadrený v rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/175/2017 a sp. zn. 6Cdo/119/2018, pričom uviedol, že v nich išlo o obdobnú vec, keď vo veci sp. zn. 6Cdo/175/2017 bolo podané odvolanie proti rozhodnutiu, avšak neobsahovalo náležitosti podľa § 365 ods. 3 CSP. Najvyšší súd v nich vyjadril názor, že treba rozlišovať medzi zmenou a doplnením odvolacích dôvodov bezvadného odvolania podľa § 365 ods. 3 CSP po uplynutí lehoty pre podanie odvolania a doplnením vadného odvolania o chýbajúce náležitosti odvolacích dôvodov podľa § 373 ods. 1 CSP, ktoré prípustné je, avšak súd na jeho doplnenie nevyzýva. Obdobne sa priklonil k tomuto názoru aj vo veci sp. zn. 6Cdo/119/2018, keď uviedol, že pokiaľ má odvolací súd v okamžiku rozhodovania o

odvolaní k dispozícii odvolanie, v ktorom bola už odstránená vada nedostatku náležitostí odvolacích dôvodov je súd povinný zaoberať sa uplatnenými odvolacími dôvodmi a odvolanie vecne preskúmať. Odvolací súd odklon od tejto ustálenej rozhodovacej praxe odôvodnil nepresvedčivo a nelogicky s tým, že sa tieto rozhodnutia vzťahujú na predchádzajúcu právnu úpravu, a teda v kontexte CSP sú neaplikovateľné.

8. K odvolacej námietke aplikácie nesprávnej judikatúry, uviedol, že odvolací súd náležite neodôvodnil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, už vyššie uvedenej.

9. V závere dovolania navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 444 ods. 2 CSP odložil právoplatnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia, nakoľko sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vyjadrenie žalobcu k dovolaniu

11. K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že podané dovolanie nie je dôvodné a opodstatnené a že nie je možné a právne správne, aby dovolací súd konvalidoval rozhodnutie súdov nižších inštancií len preto, že si žalovaný nespĺnil zákonom uloženú povinnosť podať odvolanie v zákonom predpísanej lehote s riadne uvedenými odvolacími dôvodmi a to najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že žalovaný bol počas celého konania pred súdom riadne právne zastúpený. Poukázal na ustanovenie § 373 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd na doplnenie odvolacích dôvodov nevyzýva a toto ustanovenie je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ustanovením § 365 ods. 3 CSP, keďže sa týkajú rovnakej situácie dopĺňania odvolacích dôvodov. Je teda názoru, že odvolanie, v ktorom úplne absentujú akékoľvek odvolacie dôvody, je možné doplniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Po uplynutí tejto lehoty odvolanie, ktoré neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod a nemožno ho ani z obsahu odvolania vyvodiť, odvolací súd bez ďalšieho odmietne podľa § 386 písm. d) CSP, keďže absencia relevantného odvolacieho dôvodu je vadou odvolania, pre ktorú nemožno pokračovať v odvolacom konaní. Považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za zákonné. Poukázal na to, že žalovaný v podanom blanketovom odvolaní sám uviedol, že odôvodnenie odvolania zašle súdu v lehote 30 dní, resp. v lehote stanovenej súdom, čím potvrdil jednak to, že podané odvolanie nespĺňa požadované náležitosti a zároveň si sám určil nejakú lehotu, čo bolo v rozpore s ustanovením § 363 CSP ako aj § 365 ods. 3 CSP.

Replika žalovaného a duplika žalobcu

12. V dovolacej replike žalovaný opätovne poukázal na potrebu rozlišovania medzi odstraňovaním väd podania v zmysle prípustného dopĺňania chýbajúcich náležitostí podľa § 373 ods. 1 CSP a § 365 ods. 3 CSP pri odvolaní bez väd a odkázal na svoju argumentáciu v dovolaní. Čo sa týka argumentácie žalobcu ohľadom právneho zastúpenia dovolateľa, žalovaný v podstate uviedol že, ako osoba znala práva práve poukázala na odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

13. Žalobca sa k replike žalovaného vyjadril, pričom poukázal na už skôr uvedené tvrdenia a novú argumentáciu neuviedol.

Pôvodné konanie pred dovolacím súdom a konanie pred Ústavným súdom SR

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 4Obdo/7/2023-295 zo dňa 26. apríla 2023 dovolanie žalovaného odmietol a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. V uvedenom rozhodnutí najvyšší súd uviedol, že nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného opierajúcou sa o právny záver najvyššieho súdu vyjadreného v uznesení sp. zn. 6Cdo/175/2017 zo dňa 27. februára 2018 ako aj uznesení 6Cdo/119/2018 zo dňa 26. júna 2019 spočívajúceho v tom, že časové obmedzenie upravené v § 365 ods. 3 CSP nie je možné aplikovať na

situáciu odstraňovania väd odvolania spočívajúcich v úplnej absencii odvolacích dôvodov. Dovolací súd zároveň uviedol, že v ustanovení § 365 CSP je premietnutá zákonná koncentrácia civilného procesu. To znamená, že určité procesné úkony sú koncentrované do určitej fázy konania. V tomto prípade je teda procesný úkon podania odvolania koncentrovaný do 15 dní, ktoré začínajú plynúť v deň nasledujúci po dni doručenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolací súd poukázal na názor vyslovený v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 141/2019 zo dňa 17. decembra 2019, ktorý uviedol, že umožnenie dopĺňania odvolacích dôvodov po uplynutí tejto zákonnej lehoty by bolo v rozpore s princípmi hospodárnosti a rýchlosti súdneho konania, no najmä v rozpore s princípom koncepcie odvolacieho konania. Doplnil, že žalovaný mal na predídenie rizika odmietnutia blanketového odvolania doplneného po zákonnej lehote o dovolacie dôvody možnosť využiť inštitút upravený v § 122 CSP a to návrh na odpustenie zmeškania lehoty z ospravedlniteľných dôvodov. Uvedené ustanovenie predstavuje možnosť procesne zákonným spôsobom predísť odmietnutiu odvolaniu odvolacím súdom. Toto právo však žalovaný nevyužil. K argumentácii, ktorú žalovaný opieral o názor vyjadrený v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/175/2017 zo dňa 27. februára 2018, dovolací súd uviedol, že nie je aplikovateľná na tento prípad z dôvodu, že v ňom bola posudzovaná špecifická situácia založená na nepriaznivých a neovplyvniteľných okolnostiach súvisiacich so zdravotným stavom právneho zástupcu odvolateľa. Žalovaný týmto konaní totiž prostredníctvom svojho právneho zástupcu neuviedol žiadne dôvody, ktoré by mu bránili podať odvolanie včas aj s uvedením odvolacích dôvodov. Najvyšší súd sa preto stotožnil so záverom odvolacieho súdu a odvolanie v zmysle § 447 písm. c) CSP odmietol.

15. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom č. k. III. ÚS 421/2023-43 zo dňa 9. novembra 2023 rozhodol, že uznesením najvyššieho súdu č. k. 4Obdo/7/2023-295 zo dňa 26. apríla 2023, boli porušené základné práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a uvedené uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Ústavný súd vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovел a zaviazal najvyšší súd nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 796,28 eura a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

15.1. Ústavný súd vo svojom náleze k argumentácii žalovaného právnymi názormi vyjadrenými v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/175/2017 a sp. zn. 6Cdo/119/2018, podľa ktorej absencia odvolacích dôvodov je vada, na ktorej odstránenie sa nevyzýva, no možno ju odstrániť doplnením odvolacích dôvodov aj po uplynutí lehoty na podanie odvolania a lehota podľa § 365 ods. 3 CSP sa vzťahuje len na zmenu a dopĺňanie už uvedených odvolacích dôvodov uviedol, že procesné okolnosti v týchto dvoch konaniach a vo veci sťažovateľa sú identické. V oboch veciach bolo proti rozhodnutiu okresného súdu podané stranou zastúpenou advokátom odvolanie s odkazom, že jeho zdôvodnenie bude neskôr doplnené, no k tomu nedošlo do uplynutia lehoty na podanie odvolania. V oboch prípadoch to viedlo k odmietnutiu odvolania krajským súdom. Vo veci vedenej pod sp. zn. 6Cdo/119/2018 však najvyšší súd rozhodnutie krajského súdu zrušil, keď dospel k záveru, že odmietnutím odvolania došlo k naplneniu vady podľa § 420 písm. f) CSP. Vo veci sťažovateľa najvyšší súd dospel k opačnému názoru a dovolanie sťažovateľa odmietol. Odlišná situácia bola vo veci sp. zn. 6Cdo/175/2017, v ktorej bola zohľadnená osobitná okolnosť podania odvolania stranou zastúpenou hospitalizovaným advokátom.

15.2. Ústavný súd poukázal, že najvyšší súd v odôvodnení namietaného rozhodnutia odmietol argumentáciu sťažovateľa opierajúcu sa o rozhodnutia sp. zn. 6Cdo/175/2017 a sp. zn. 6Cdo/119/2018 a poukázal na iné rozhodnutia (sp. zn. 2Cdo/64/2019 a sp. zn. 4Cdo/39/2021), pričom podľa názoru ústavného súdu, týmto nereflektoval povinnosť predložiť vec veľkému senátu na rozhodnutie. Uviedol, že zatiaľ čo vo vzťahu k rozhodnutiu sp. zn. 6Cdo/175/2017, dovolací súd poukázal na odlišné procesné okolnosti oproti ním posudzovanej veci, ktoré spočívali v hospitalizácii advokáta zastupujúceho odvolateľku v konaní, vo vzťahu k rozhodnutiu sp. zn. 6Cdo/119/2018 už identifikácia takéhoto rozlišovacieho prvku absentovala.

15.3. Ďalej v náleze uviedol, že ak najvyšší súd v prípade rozchádzajúcej sa judikatúry sa chce pri rozhodovaní prikloniť k jednému z viacerých názorov, je povinný postupovať v zmysle § 48 ods. 1 CSP, a teda predložiť vec na rozhodnutie veľkému senátu. Poukázal, že procesné okolnosti vo veci sťažovateľa a v konaní sp. zn. 6Cdo/119/2018 sú zhodné a zároveň, že z ustanovenia § 48 ods. 1 CSP nevyplýva možnosť prekonania právneho názoru vyjadreného vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu skupinou iných jeho rozhodnutí, v ktorých je formulovaný iný právny názor. Zdôraznil, že podstatný prínos veľkého senátu spočíva v jeho zložení z väčšieho počtu sudcov z viacerých senátov súdu. Poukázal tiež na názor vyjadrený v uznesení veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu sp. zn. 1VObdo/1/2020, podľa ktorého je senát najvyššieho súdu povinný postúpiť vec veľkému senátu podľa § 48 ods. 1 CSP nielen v situácii, ak sa chce odkloniť od právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí iného senátu, ale aj v situácii, keď pri rozhodovaní o určitej otázke existuje rozdielna rozhodovacia prax najvyššieho súdu. Úlohou veľkého senátu je nielen rozhodovať v prípade odklonu od skoršej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ale predovšetkým zjednocovanie judikatúry samotného najvyššieho súdu.

Nové konanie pred dovolacím súdom

16. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), viazaný právnym názorom vysloveným ústavným súdom (§ 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné i čiastočne dôvodné.

17. Dovolací súd na úvod konštatuje, že právne závery vyslovené ústavným súdom sa netýkali správnosti právneho záveru najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania žalovaného, resp. záveru o nemožnosti doplniť dôvody odvolania po odvolacej lehote, avšak poukázal na nesprávny procesný postup najvyššieho súdu, kedy v prípade rozchádzajúcej sa judikatúry k tejto otázke mal postupovať zákonom predpokladaným postupom, a teda v zmysle ustanovenia § 48 ods. 1 CSP vec predložiť na rozhodnutie veľkému senátu najvyššieho súdu.

18. Najvyšší súd viazaný právnym názorom vysloveným ústavným súdom uvádza, že v predmetnej veci pôvodne dospel k záveru, že dovolanie žalovaného bolo potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP, keďže nevzhliadol žiadnu z dovolateľom vytknutých väd zmätočnosti konania. V nadväznosti na záver ústavného súdu o potrebe v tejto veci postupovať v zmysle § 48 ods. 1 CSP a vec postúpiť na rozhodnutie veľkému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, najvyšší súd uvádza, že dňa 8. novembra 2023 (t. j. jeden deň pred rozhodnutím ústavného súdu) prijal Veľký senát občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky právny názor vyjadrený v uznesení sp. zn. 1VCdo/2/2023 (R 61/2023), týkajúci sa dopĺňania dôvodov tzv. blanketového odvolania a rozsahu preskúmavania v odvolacom konaní, ak nie sú v lehote na podanie odvolania doplnené dôvody do blanketového odvolania, v ktorom dospel k nasledovnému záveru: „Odvolacie dôvody v sporovom konaní je potrebné uviesť, prípadne ich doplniť v lehote na podanie odvolania. Aj v prípade tzv. blanketového odvolania je dovolací súd povinný z úradnej moci rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať v rozsahu, či boli splnené procesné podmienky (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku.“

18.1. V odôvodnení uznesenia sp. zn. 1VCdo/2/2023 Veľký senát občianskoprávneho kolégia uviedol, že ustanovenia § 365 ods. 3 CSP a § 373 ods. 1 CSP je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti, keďže sa týkajú rovnakej procesnej situácie, a to dopĺňania dôvodov. Veľký senát občianskoprávneho kolégia dospel k záveru, že ak platí, že súd nevyzýva odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov odvolania, v ktorom odvolacie dôvody absentujú, a zároveň odvolacie dôvody môže odvolateľ doplniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, je nutné dospieť k záveru, že odvolanie, v ktorom úplne absentujú akékoľvek odvolacie dôvody, je možné doplniť o tieto chýbajúce dôvody len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. V ustanovení § 373 ods. 1 CSP je vyslovene uvedený zákonný príkaz in fine, podľa ktorého platí, že v prípade, absencie odvolacích dôvodov v odvolaní súd odvolateľa na ich doplnenie

nevyzýva, a teda dôvody odvolania tak môže dovolateľ doplniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Na podporu svojej argumentácie a výkladu poukázal na znenie komentára k Civilnému sporovému poriadku (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1234 s.), podľa ktorého: „Odstrániteľnými vadami sú obsahové vady odvolania v nadväznosti na § 363 CSP, ktorý vymedzuje náležitosti odvolania. (...) Vady odvolania, s výnimkou odvolacích dôvodov, môže odvolateľ odstrániť až do vydania uznesenia odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania. (...) Vzhľadom na princíp neúplnej apelácie a koncentráciu odvolacieho konania (§ 364, § 365, ods. 3 CSP) postupuje súd prvej inštancie podľa osobitných pravidiel vo vzťahu k odvolacím dôvodom, ktoré sú v zmysle § 363 CSP obligatórnou náležitosťou každého odvolania. Odvolacie dôvody zákon taxatívne vymedzuje v § 365 ods. 1 CSP, pričom sa vzťahujú aj na odvolanie, ktoré odvolateľ odôvodňuje podľa § 365 ods. 2 CSP. Na doplnenie odvolacích dôvodov súd prvej inštancie odvolateľa nikdy nevyzýva. To platí aj v prípade, ak odvolanie žiaden odvolací dôvod neobsahuje. Samotné odvolacie dôvody môže pritom odvolateľ meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Pokiaľ odvolanie po uplynutí lehoty neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod a tento nemožno z obsahu odvolania vyvodiť, odvolací súd bez ďalšieho odvolanie odmietne podľa § 386 písm. d) CSP, keďže absencia relevantného odvolacieho dôvodu je vadou odvolania, pre ktorú nemožno v odvolacom konaní pokračovať. Na prípade oneskorené doplnenie odvolacieho dôvodu pred rozhodnutím o odmietnutí odvolania nemôže odvolací súd prihliadnuť vzhľadom na znenie § 365 ods. 3 CSP.“ Obdobný názor vyslovil aj najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5Obdo/23/2018, ktoré prešlo testom ústavnosti (sp. zn. IV. ÚS 90/2019).

18.2. Veľký senát ďalej uviedol, že je zrejmé, že vyššie uvedené platí aj v prípade, ak odvolanie žiaden odvolací dôvod neobsahuje. Na doplnenie odvolacích dôvodov súd prvej inštancie v zmysle § 373 ods. 1 CSP odvolateľa nikdy nevyzýva. Ustanovenie § 365 ods. 3 CSP je teda podľa právnej doktríny nutné aplikovať aj na blanketové odvolania, teda na odvolania vadné, bez vymedzených odvolacích dôvodov, ktoré je možné dopĺňať o chýbajúce odvolacie dôvody len do uplynutia lehoty na podania odvolania.

18.3. Dovolací súd ďalej uvádza, že veľký senát v tejto otázke naviac uzavrel, že aj v prípade blanketového odvolania je odvolací súd povinný z úradnej moci rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať v rozsahu, či boli splnené procesné podmienky (§ 380 ods. 2 CSP). Uviedol, že bude vždy povinnosťou odvolacieho súdu v zmysle uvedeného zákonného imperatívu, zdublikovaného v ustanovení § 380 ods. 2 CSP aj v prípade tzv. blanketového odvolania skúmať procesné podmienky, tak ako to má toto ustanovenie na mysli. V prípade, ak tak odvolací súd nepostupuje, založí tým dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, pre nesprávny procesný postup, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Veľký senát vyjadril názor, že nie je možné aplikovať ustanovenie § 386 písm. d) CSP, podľa ktorého odvolací súd odvolanie odmietne, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať, vzhľadom na vyššie uvedenú skutočnosť (teda povinnosť pokračovať) odvolacieho súdu preskúmať rozhodnutie súdu prvej inštancie. Vo svojom rozhodnutí uzavrel, že ak odvolací súd v zmysle prieskumu podľa § 380 ods. 2 CSP nezistí vadu v procesných podmienkach, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí. Podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie prichádza do úvahy, ak je vo výroku vecne správne. V danom prípade však nedochádza k vecnému prieskumu výroku rozhodnutia súdu prvej inštancie, ale procesných väd v zmysle § 380 ods. 2 CSP vzhľadom na existenciu blanketového odvolania. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu akým spôsobom má odvolací súd rozhodnúť v uvedenom prípade. Ak odvolací súd nezistí vadu v procesných podmienkach, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí podľa § 387 ods. 1 CSP, za použitia základných princípov uvedených v čl. 4 ods. 1 CSP, keď toto ustanovenie upravuje postup (spôsob) rozhodnutia, najbližšie posudzovanej veci a použitie tohto ustanovenia zároveň zodpovedá účelu a zmyslu uvedeného ustanovenia § 380 ods. 2 CSP vykonať prieskum procesných väd z úradnej moci odvolacieho súdu aj pri blanketových odvolaniach.

19. Dovolací súd teda po zrušení jeho predchádzajúceho rozhodnutia o dovolaní žalovaného Ústavným súdom Slovenskej republiky, dovolanie žalovaného opätovne prejednal a posudzoval, či v odvolacom konaní a rozhodnutí došlo k namietnutej vade zmätočnosti vyvodzovanej z § 420 písm. f) CSP, ktorá by

zakladala porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces tak, ako to má na mysli citované ustanovenie Civilného sporového poriadku. Dovolací súd s poukazom na vyššie citované rozhodnutie Veľkého senátu občianskoprávného kolégia R 61/2023 (sp. zn. 1VCdo/2/2023), zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 5/2023, ktoré zjednotilo dovtedajšiu rozdielnu rozhodovaciu prax o odvolaniach, ktorých dôvody, či už čiastočne alebo celkom boli dopĺňané po odvolacej lehote (t. j. vrátane tzv. blanketových odvolaní), od ktorého sa dovolací súd nemieni odkloniť, konštatuje, že k namietanej procesnej vade konania vyvodzovanej z ust. § 420 písm. f) CSP, ktorá zakladá porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces v danom prípade došlo. To zakladá prípustnosť ako aj dôvodnosť podaného dovolania, i keď nie v rozsahu všetkých dovolacích námietok.

20. S poukazom na to, že dovolací súd sa nemieni odkloniť od judikovanej a zjednotenej rozhodovacej praxe zavedenej rozhodnutím Veľkého senátu občianskoprávného kolégia R 61/2023, predmetnú vec nebude predkladať Veľkému senátu obchodnoprávného kolégia, ako mu to uložil Ústavný súd Slovenskej republiky v zrušujúcom rozhodnutí, pretože v čase rozhodovania ústavného súdu, t. j. dňa 9. novembra 2023 ešte nemal ústavný súd k dispozícii rozhodnutie Veľkého senátu občianskoprávného kolégia zo dňa 8. novembra 2023, ktoré v tom čase ešte nebolo zverejnené. Dovolací súd teda opätovne prejednal dovolanie žalovaného už v intenciách vyššie popísanej zjednotenej súdnej praxe.

21. Dovolateľ v dovolaní ako dôvod, z ktorého vyvodzuje jeho prípustnosť, uvádza ustanovenie § 420 písm. f) CSP, pričom vadu zmatečnosti videl v nesprávnom procesnom postupe odvolacieho súdu spočívajúceho v chybnej aplikácii ustanovení § 363, § 365, § 373 a § 386 CSP, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal a dospel k záveru, že podané odvolanie je nutné odmietnuť z dôvodu, že sa jedná o tzv. blanketové odvolanie, ktoré nebolo doplnené o odvolacie dôvody v rámci lehoty na podanie odvolania, ale až po jej uplynutí. Uvedený dovolateľ považoval za nesprávne a v rozpore s vtedajšou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to konkrétne s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2018 sp. zn. 6Cdo/175/2017 a uznesením Najvyššieho súdu SR z 26. júna 2019 sp. zn. 6Cdo/119/2018. Podľa neho týmto došlo k porušeniu a/ práva dovolateľa na spravodlivý proces tým, že sa odvolací súd vecne nezaoberal odvolaním, b/ princípu ochrany dôvery v právo, nakoľko súd zjavne postupoval v rozpore so zásadou iura novit curia, c/ práva na riadne odôvodnenie, nakoľko odôvodnenie zvoleného postupu vykazuje logické i systematické nedostatky, d/ porušeniu zákazu odopretia spravodlivosti, nakoľko dovolateľovi bolo odňaté právo na inštančný prieskum rozhodnutia súdu prvej inštancie a e/práva na meritórne rozhodnutie o veci.

22. V súvislosti s dovolacou námietkou žalovaného, týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd pripomína, že štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 CSP, pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 378 ods. 1 CSP). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle § 393 CSP vo vzťahu k odôvodneniu posúdenia možnosti doplniť dôvody tzv. blanketového odvolania. V nadväznosti na uvedené dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo však nie je tento prípad. Tak isto odvolací súd nemusí dať v odôvodnení svojho rozhodnutia odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom skúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

23. Ani po opätovnom preskúmaní veci dovolací súd nezistil, že by v danej veci odvolací súd vybočil z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, a to ani takým extrémnym spôsobom, ktorým by došlo k

porušení práva žalovaného na spravodlivý proces. Odmietnutie blanketového odvolania (t. j. odvolania bez uvedenia odvolacích dôvodov), ktoré síce žalovaný doplnil, avšak až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, odvolací súd riadnym spôsobom odôvodnil, o čom svedčí jeho rozsiahle odôvodnenie obsiahnuté v bodoch 15. až 22.1. jeho rozhodnutia. Z daného jednoznačne vyplýva jeho vysporiadanie sa s problematikou odvolania podaného bez uvedenia odvolacieho dôvodu v lehote na podanie odvolania a jeho doplnenia o odvolacie dôvody až po uplynutí odvolacej lehoty. Mal za to, že absenciu odvolacích dôvodov v odvolaní je potrebné posúdiť ako odstrániteľnú vadu odvolania, avšak len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 365 ods. 3 CSP), po uplynutí odvolacej lehoty je už takáto vada odvolania vadou neodstrániteľnou, pretože dopĺňať odvolacie dôvody je možné len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Druhú vetu cit. ustanovenia § 373 ods. 1 CSP je potrebné podľa odvolacieho súdu vykladať v kontexte a vzájomnej súvislosti s ustanovením § 365 ods. 3 CSP (ktoré sa tiež týka dopĺňania odvolacích dôvodov) tak, že súd nikdy nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov, pretože ich po uplynutí lehoty na podanie odvolania ani nie je možné doplniť. Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP totiž platí, že odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Z uvedeného je zrejmé, že odvolateľ síce nemusí uviesť odvolacie dôvody, teda dôvody, pre ktoré napáda rozhodnutie súdu prvej inštancie, vo včas podanom blanketovom odvolaní a môže ich doplniť aj neskôr (súd ho vyzývať nebude), avšak len a výlučne do uplynutia lehoty na podanie odvolania, ktorá je stanovená v ust. § 362 ods. 1 veta prvá CSP na 15 dní od doručenia rozhodnutia (Uznesenie Krajského súdu Trenčín zo dňa 30. júna 2022 sp. zn. 8Cob/41/2022). Na podporu svojich právnych záverov poukázal aj na Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. júla 2019 sp. zn. 10Co/208/2017, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 12. decembra 2018, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 5. novembra 2019 sp. zn. IV. ÚS 90/2019. Taktiež sa zaoberal aj uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. februára 2018 sp. zn. 6Cdo/175/2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. júna 2019 sp. zn. 6Cdo/119/2018, s ktorými právnymi názormi sa však nestotožnil, pričom svoj nesúhlasný právny názor s danými rozhodnutiami adekvátnym spôsobom aj odôvodnil (viď bod 17. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu).

24. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je riadne odôvodnené, pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo však v danej veci zistené nebolo.

25. Dovolateľ, vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ďalej namietal, že v dôsledku chybných aplikácií ustanovení § 363, § 365, § 373 a § 386 CSP došlo zo strany odvolacieho súdu k nesprávnemu procesnému postupu, keď odmietol ním podané odvolanie z dôvodu, že sa jedná o tzv. blanketové odvolanie, ktoré nebolo doplnené o odvolacie dôvody v rámci lehoty na podanie odvolania, ale až po jej uplynutí, pričom tento procesný postup označil zároveň aj za rozporný s ustálenou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. februára 2018 sp. zn. 6Cdo/175/2017, uznesením Najvyššieho súdu SR z 26. júna 2019 sp. zn. 6Cdo/119/2018).

26. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

27. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

28. Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

29. Podľa § 373 ods. 1 CSP ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve

odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

30. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému bol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie doručený prostredníctvom právneho zástupcu do vlastných rúk dňa 16. júla 2021 (piatok). Koniec lehoty na podanie odvolania pripadol na sobotu, a teda posledným dňom, kedy žalovaný mohol podať odvolanie bol v zmysle § 121 ods. 4 CSP najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. pondelok 02. augusta 2021. Žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu - advokáta doručil súdu prvej inštancie podanie označené ako „Odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09. júla 2021 sp. zn. 9Cb/36/2017-207 v jeho celom rozsahu“ v listinnej podobe bez uvedenia odvolacích dôvodov a odvolacieho návrhu s tým, že v texte odvolania uviedol, že jeho odôvodnenie zašle súdu v lehote 30 dní, prípadne v lehote stanovenej súdom. Žalovaný až dňa 25. augusta 2021 doručil súdu prvej inštancie doplnenie odvolania obsahujúceho už konkrétne odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), a h) CSP) spolu s odvolacím návrhom.

31. V posudzovanom prípade ide jednoznačne o odvolanie podané v odvolacej lehote bez akýchkoľvek odvolacích dôvodov, tzv. blanketové odvolanie. Odvolacie dôvody boli doplnené až po uplynutí lehoty na podanie odvolania.

32. Z ustanovenia § 373 ods. 1 CSP vyplýva, že sa týka procesnej situácie vadného odvolania, v ktorom absentuje niektorá zo zákonom vymedzených náležitostí, pričom súd je povinný vyzvať odvolateľa na doplnenie chýbajúcich náležitostí, avšak s jednou výnimkou spočívajúcou v tom, že súd nevyzýva na doplnenie chýbajúcich odvolacích dôvodov. Dovolací súd s poukazom už na zjednotenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu uvedenú v R 61/2023 (ktoré rozhodnutie ešte neexistovalo v čase rozhodovania odvolacieho súdu, ako aj v čase predchádzajúceho rozhodnutia dovolacieho súdu v tomto konaní, pričom súdna prax pri rozhodovaní o blanketových odvolaniach bola rozdielna), ktorá zjednotená prax je odlišná od záverov najvyššieho súdu v rozhodnutiach, na ktoré poukazoval dovolateľ (sp. zn. 6Cdo/175/2017 z 27. februára 2018, sp. zn. 6Cdo/119/2018 z 26. júna 2019) a jednoznačne uzavrela, že odvolacie dôvody je možné dopĺňať (či už o jeden dôvod alebo o viac dôvodov alebo o všetky dôvody odvolania) len v lehote na podanie odvolania.

33. Tu dáva dovolací súd do pozornosti, že strana sporu je sama zodpovedná za to, že v konaní bude účinne uplatňovať svoje procesné práva - a to aj v odvolacom konaní, pričom v opačnom prípade jej hrozí strata sporu. K zodpovednosti za uplatňovanie vlastných procesných práv patrí to, že strana sporu musí mať jasno ohľadom dôvodov svojej nespokojnosti s prvoinštančným rozhodnutím. Strana sporu, ale zároveň musí rešpektovať to, že jej právo na konštatovanie svojej nespokojnosti s prvoinštančným rozhodnutím je časovo obmedzené, a to lehotou na podanie odvolania. Preto je dovolací súd v zhode s ustálenou praxou názoru, že ustanovenia § 365 ods. 3 CSP a § 373 ods. 1 CSP je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti, keďže sa týkajú rovnakej procesnej situácie, a to dopĺňania dôvodov. Ak teda platí, že súd nevyzýva odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov do odvolania, v ktorom odvolacie dôvody absentujú, a zároveň odvolacie dôvody môže odvolateľ dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania, je nutné dospieť k záveru, že odvolanie, v ktorom úplne absentujú akékoľvek odvolacie dôvody, je možné doplniť o tieto chýbajúce dôvody len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. V ustanovení § 373 ods. 1 CSP je vyslovene uvedený zákonný príkaz in fine, podľa ktorého platí, že v prípade absencie odvolacích dôvodov v odvolaní súd odvolateľa na ich doplnenie nevyzýva. Dovolací súd poukazuje aj na logický argument zakladajúci sa na výklade od menšieho k väčšiemu (argumentum a minori ad maius), na základe ktorého možno dospieť k záveru, že ak sa § 365 ods. 3 CSP vzťahuje na procesnú situáciu, kedy odvolanie obsahuje aspoň jeden odvolací dôvod (a inak je bezvadné), rovnako sa toto ustanovenie musí vzťahovať aj na procesnú situáciu, kedy odvolanie neobsahuje žiaden odvolací dôvod (bližšie pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2021 sp. zn. 2Cdo/64/2019 alebo uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. augusta 2022 sp. zn. 4Cdo/39/2021 alebo R 61/2023). Dôvody odvolania tak môže odvolateľ doplniť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Ohľadne daného dovolací súd na podporu svojej argumentácie a výkladu poukazuje aj na už vyššie uvedené znenie komentáru k CSP (Števček M., Ficová S., Baricová J.,

Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. Beck, 2016, 1234 s.).

34. Dovolací súd preto uzatvára, že ak odvolanie neobsahuje žiaden odvolací dôvod, súd prvej inštancie odvolateľa v zmysle § 373 ods. 1 CSP na doplnenie odvolacích dôvodov nevyzýva. Odvolateľ sám môže odvolacie dôvody doplniť, avšak len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Pokiaľ odvolanie po uplynutí odvolacej lehoty neobsahuje riadne vymedzený odvolací dôvod a tento nemožno vyvodiť ani z obsahu odvolania, odvolací súd v zmysle zavedenej zjednotenej praxe (R 61/2023) je povinný z úradnej moci rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať v rozsahu, či boli splnené procesné podmienky (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku (vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia však pre absenciu odvolacích dôvodov skúmať nemôže). Ak odvolací súd nezistí vadu v procesných podmienkach, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí podľa § 387 ods. 1 CSP, za použitia základných princípov uvedených v čl. 4 ods. 1 CSP, keď toto ustanovenie upravuje postup (spôsob) rozhodnutia, najbližšie posudzovanej veci a použitie tohto ustanovenia zároveň zodpovedá účelu a zmyslu uvedeného ustanovenia § 380 ods. 2 CSP vykonať prieskum procesných väd z úradnej moci odvolacieho súdu aj pri blanketových odvolaniach.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí správne uzavrel, že žalovaný v lehote na podanie odvolania nedoplnil odvolacie dôvody, a preto správne považoval predmetné odvolanie ako odvolanie bez odvolacích dôvodov a na ich doplnenie po uplynutí odvolacej lehoty správne neprihliadol. V tejto časti je dovolanie žalovaného preto nedôvodné.

36. K nesprávnemu postupu (s poukazom na zjednotenú právnu prax R 61/2023) odvolacieho súdu v rozsahu vady zmätočnosti konania podľa § 420 f/ CSP však došlo tým, že odvolací súd sa v odvolacom konaní a vo svojom rozhodnutí nezaoberal skúmaním procesných podmienok podľa § 380 ods. 2 CSP, ktoré je povinný skúmať ex offio (t. j. bez ohľadu na to, či ich strana sporu namietne alebo nie), a to aj v prípade tzv. blanketového odvolania. V tejto časti dovolania, v ktorom dovolateľ namietal porušenie jeho práva na spravodlivý súdny proces v odvolacom konaní, možno považovať za dôvodné. Z tohto dôvodu dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

37. Dovolací súd uvádza, že úlohou odvolacieho súdu bude v ďalšom konaní z úradnej moci preskúmať rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu, či boli splnené procesné podmienky (§ 380 ods. 2 CSP a následne rozhodnúť, či je možné rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť, a to v prípade, ak nezistí vadu v procesných podmienkach. Ak dospeje k názoru, že neboli splnené procesné podmienky na konanie, rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom nariadi odstrániť zistený nedostatok odstrániteľnej procesnej podmienky konania, prípadne rozhodne iným spôsobom s prihliadnutím na charakter zisteného nedostatku procesných podmienok konania.

38. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 450 CSP).

39. S ohľadom na uvedené, dovolací súd uzatvára, že ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

40. Podľa § 22 písm. f) CSP, kauzálné príslušným súdom v obchodnoprávných sporoch je Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne.

41. Podľa § 34 ods. 2 písm. a/ CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa §

22 písm. f) a h) a § 23 písm. f) a h) je funkčne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

42. Podľa § 471c CSP (v znení účinnom od 1. júna 2023), konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Predmetná vec bola pôvodne právoplatne skončená ku dňu 8. septembra 2022 rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne. Dovolací súd na základe žalovaným podaného dovolania rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd pri rozhodovaní o vrátení veci na ďalšie konanie zvažoval pri okamžitej aplikabilite novej procesnoprávnej úpravy týkajúcej sa tzv. novej súdnej mapy a zmien kompetencií jednotlivých súdov zavedených v rámci súdnej reformy od 1.6.2023, či nemá byť vec vrátená na ďalšie konanie na Krajský súd v Banskej Bystrici. Podľa rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústavný súd“) účelom princípu okamžitej aplikovateľnosti nových procesných noriem, teda použiteľnosti nových procesných ustanovení na konania začaté a prebiehajúce podľa doterajšej právnej úpravy, je zabezpečiť taký procesný priebeh jednotlivých konaní, ktorý nepripúšťa alternatívne a v dôsledku toho sporné výklady pre časovú pôsobnosť príslušných predpisov alebo ich jednotlivých ustanovení (nález z 22. októbra 2014 sp. zn. PL. ÚS 107/2011, uznesenie z 12. apríla 2018 sp. zn. II. ÚS 185/2018, uznesenie z 22. septembra 2020 sp. zn. III. ÚS 349/2020, nález z 8. februára 2023 sp. zn. II. ÚS 451/2022). Podstatou princípu okamžitej aplikability je zabezpečiť procesne efektívne prejednanie vecí vyhnutím sa nachádzaniu vhodného procesného režimu (v sieti prechodných ustanovení), čo umožňuje súdom sústrediť sa na hmotnoprávnu povahu sporu (nález zo 4. júla 2017, sp. zn. III. ÚS 267/2017).

43. Pokiaľ teda na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému súdom prvej inštancie v konaní o obchodnoprávnom spore podľa predpisov účinných do 31. mája 2023 bol funkčne príslušný Krajský súd v Trenčíne, zatiaľ čo s účinnosťou od 1. júna 2023 je na konanie o odvolaní v zmysle § 34 ods. 2 písm. a) CSP funkčne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, a zároveň ak § 471c CSP - intertemporálne ustanovenie - explicitne neupravilo, že konanie o odvolaní začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončí na súde funkčne príslušnom podľa predpisov účinných do 31. mája 2023, potom so zreteľom na princíp okamžitej aplikovateľnosti novej procesnej právnej úpravy, je od 1. júna 2023 na odvolacie konanie v obchodnoprávnom spore začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 funkčne príslušný krajský súd určený podľa úpravy CSP účinnej od 1. júna 2023, t. j. Krajský súd v Banskej Bystrici pre odvolacie konania pre obchodnoprávne spory v obvode KS Trenčín, KS Žilina, KS Banská Bystrica. Ustanovenie § 471c CSP a contrario nepokrýva funkčnú a ani kauzálnu príslušnosť odvolacích súdov. Ak by zákonodarcu mienil, aby sa tento prechodný právny režim týkal aj funkčnej a kauzálnej príslušnosti, vyjadril by to výslovne tak, ako to v minulosti urobil v prechodnom ustanovení § 470 ods. 4 CSP (konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo). Preto je pri nachádzaní funkčnej príslušnosti krajského súdu na konanie o odvolaní v obchodnoprávných sporoch potrebné vychádzať z okamžitej aplikability procesného predpisu (§ 470 ods. 1 CSP), súladne so zámerom „súdnej reformy“ zahŕňajúcej špecifické požiadavky zákonodarcu smerujúce k špecializácii súdov (sudcov) v určitých druhoch sporov tak na úrovni okresných, ako aj krajských súdov.

44. Pri uvažovaní o funkčnej príslušnosti súdu podľa § 34 ods. 1 a 2 CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v obchodnoprávnom spore súdom prvej inštancie, ktorý *expressis verbis* nie je vymenovaný v § 22 písm. f) a h) CSP (v danom prípade išlo o Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, ktorý sa však po zmenách v súdnej mape stal pracoviskom Okresného súdu Trenčín), prihliadajúc na článok 4 ods. 1 Základných princípov CSP, treba zohľadniť, že pokiaľ jedným z nosných dôvodov tzv. súdnej reformy bola špecializácia súdov, v CSP explicitne zvýraznená i novou úpravou kauzálnej príslušnosti súdov (na konanie v obchodnoprávných sporoch v § 22), pod funkčnú príslušnosť krajských súdov vymenovaných v § 34 ods. 2 písm. a) až c) CSP je potrebné zahrnúť všetky obchodnoprávne spory riešené na všetkých súdoch prvej inštancie spadajúcich tak do obvodov týchto troch krajských súdov, ako aj do obvodov krajských súdov vymenovaných v § 22 písm. d) až h) CSP. Stráca totiž logiku a bolo by v rozpore s interpretáciou právneho predpisu z hľadiska jeho účelu a

zmyslu (t. j. špecializácia krajských súdov na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov v obchodnoprávných sporoch, ktorá je sústredená v rámci zmien v súdnej mape na 3 krajské súdy - KS BA, KS BB, KS KE, na ktorých by mali pôsobiť, okrem iných, aj 3-členné senáty špecializované na vybavovanie obchodnoprávnej agendy), aby napr. o odvolaniach proti rozhodnutiam iného okresného súdu (ako Okresný súd Trenčín) v obvode KS Trenčín v obchodnoprávnom spore rozhodoval Krajský súd v Trenčíne a o odvolaniach voči rozhodnutiam Okresného súdu Trenčín v obchodnoprávnom spore by rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici. To, že okresný súd, ktorý nie je kauzálny príslušný na konanie o obchodnoprávnom spore (t. j. nie je výslovne uvedený v § 22 CSP), tento obchodnoprávny spor nepostúpi/-il na kauzálny príslušný súd výslovne uvedený v § 22 CSP (alebo ho už postúpiť nemôže - napr. vec je v štádiu po prvom pojednávaní - § 40 CSP), neznamená, že predmetný spor stratí obchodnoprávny charakter.

45. Dovolací súd preto pri okamžitej aplikácii novej procesnoprávnej úpravy zmien týkajúcich sa tzv. súdnej mapy, v tomto prípade vec vrátil na ďalšie konanie Krajskému súdu v Banskej Bystrici podľa § 34 ods. 2 CSP.

46. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.